

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS NACIONALINĖS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTAIGŲ, TEIKIANČIŲ STACIONARINĖS AKTYVIOJO GYDymo ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS, IŠDĖSTYMO REIKALAVIMŲ IR IŠDĖSTYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio 1-3 dalimis Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir išdėstymo tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. sveikatos apsaugos ministras priima sprendimus dėl šio nutarimo 1 punktu patvirtinto Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir išdėstymo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) priede nustatytų nuostatų įgyvendinimo ir jas įgyvendina iki 2025 m. rugpjūčio 1 d.;

2.2. Aprašo priede nenurodytos asmens sveikatos priežiūros įstaigos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamas stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikia pagal su teritorine ligonių kasa sudarytą sutartį iki sutarties galiojimo pabaigos, vėliau pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimo Nr. 370 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygų sąrašo patvirtinimo“ nuostatas;

2.3. šis nutarimas įsigalioja 2023 m. rugpjūčio 1 d.

3. Rekomenduoti savivaldybių institucijoms pagal kompetenciją priimti sprendimus dėl Aprašo priedo nuostatų įgyvendinimo ir jas įgyvendinti iki 2025 m. rugpjūčio 1 d..

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2023 m. d. nutarimu Nr.

LIETUVOS NACIONALINĖS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTAIGŲ, TEIKIANČIŲ STACIONARINES AKTYVIOJO GYDYMO ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS, IŠDĖSTYMO REIKALAVIMŲ IR TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimų ir tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato:

1.1. kokybiškas, saugias ir prieinamas stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – LNSS įstaiga) išdėstymo Lietuvos Respublikos teritorijoje reikalavimus;

1.2. LNSS įstaigų išdėstymo sistemą (toliau – LNSS įstaigų tinklas).

2. Aprašas įgyvendinamas 2023–2028 metais.

3. Aprašu įgyvendinamos Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo ir jo pakeitimo įstatymo kai kurių nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ nuostatos dėl pareigos valstybės sveikatos politiką formuojančioms ir įgyvendinančioms valstybės institucijoms užtikrinti, kad valstybėje nuolat veiktų pakankamas tinklas tinkamai paskirstytų įvairias sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų.

4. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

4.1. **Kompetencijų centras** – asmens sveikatos priežiūros įstaiga, atitinkanti bent vieną iš šių sąlygų:

4.1.1. teikia asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurių dėl reikalingų didesnių kompetencijų (patirties ir infrastruktūros) ar dėl sudėtingų atvejų negali kokybiškai teikti kita atitinkamoje teritorijoje esanti asmens sveikatos priežiūros įstaiga;

4.1.2. teikia integruotas ir specializuotas stacionarines aktyviojo gydymo paslaugas, kai jų teikimo tvarka ir konkrečios šias paslaugas teikiančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos nustatytos atitinkamuose sveikatos apsaugos ministro patvirtintuose paslaugų (perinatologijos, ūminio galvos smegenų insulto, ūminio miokardo infarkto, sunkios traumos, specializuotos onkologijos (chemoterapijos ir (ar) radioterapijos), intensyviosios terapijos, Covid-19 ligos (koronaviruso infekcijos) ir kitų) teikimo reikalavimus nustatančiuose teisės aktuose;

4.1.3. vykdo metodinį vadovavimą kitoms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, teikiančioms atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme ir kituose asmens sveikatos priežiūros veiką ir paslaugas reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. LNSS įstaigos LNSS tinklui priskiriamos vadovaujantis Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis kompensuojamų stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų priskyrimu šiems stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų profiliams (toliau – profiliai):

- 5.1. terapijos;
- 5.2. chirurgijos;
- 5.3. akušerijos;
- 5.4. vaikų ligų;
- 5.5. psichiatrijos;
- 5.6. intensyviosios terapijos;
- 5.7. intensyviosios priežiūros.

6. Konkrečias Aprašo 5 punkte nurodytiems profiliams priskiriamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų kompensuojamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas nustato sveikatos apsaugos ministras.

II SKYRIUS

APRAŠO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

7. Svarbiausias Aprašo tikslas – Lietuvos Respublikoje užtikrinti saugią, geros kokybės ir prieinamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimą gyventojams, efektyviai naudoti sveikatos priežiūrai skirtas lėšas.

8. Kiti Aprašo tikslai:

8.1. teikti prioritetą šeimos gydytojų teikiamoms paslaugoms ir gydytojų specialistų ambulatorinėms konsultacijoms, kurios mažina stacionarinės pagalbos poreikį;

8.2. optimizuoti LNSS įstaigų tinklą ir restruktūrizuoti teikiamų stacionarių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų struktūrą, o taip sutaupytas lėšas skirti ambulatorinės grandies šeimos gydytojų ir specialistų konsultantų paslaugoms plėtoti ir šių paslaugų apmokėjimui didinti;

8.3. sumažinti sveikatos apsaugos sistemos funkcionavimo sąnaudas.

9. Aprašo uždaviniai:

9.1. suformuoti efektyviai veikiantį sveikatos priežiūros įstaigų tinklą;

9.2. suformuoti racionalią sveikatos priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų struktūrą, kuri užtikrintų saugias geros kokybės ir prieinamas paslaugas;

9.3. suformuoti sveikatos priežiūros įstaigų sistemą, pritaikytą potencialioms grėsmėms ir krizėms valdyti;

9.4. užtikrinti stacionarių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų daugiaprofiliskumą, monopofilinių įstaigų integraciją į daugiaprofilinių asmens sveikatos priežiūros įstaigų struktūrą;

9.5. organizuoti specializuotų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą pagal regioninės funkcinės sveikatos priežiūros modelį;

9.6. stiprinti integruotą asmens sveikatos priežiūrą (asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą klasterių principu);

9.7. diegti kolektyvinio ir tinklinio valdymo modelį sveikatos priežiūros įstaigose.

III SKYRIUS

ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA

10. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo esama situacija vertinta pagal šias regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijas, kurios yra susiformavusios pagal natūralius pacientų srautus:

10.1. Vilniaus (Druskininkų, Elektrėnų, Ignalinos rajono, Molėtų rajono, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Utenos rajono, Varėnos rajono, Vilniaus miesto, Vilniaus rajono, Visagino miesto, Zarasų rajono savivaldybės);

10.2. Kauno (Alytaus miesto, Alytaus rajono, Birštono, Jonavos rajono, Jurbarko rajono, Kaišiadorių rajono, Kalvarijos, Kauno miesto, Kauno rajono, Kazlų rūdų, Kėdainių rajono, Lazdijų rajono, Marijampolės, Prienų rajono, Raseinių rajono, Šakių rajono, Vilkaviškio rajono savivaldybės);

10.3. Klaipėdos (Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Kretingos rajono, Neringos, Pagėgių, Palangos miesto, Plungės rajono, Rietavo, Šilalės rajono, Šilutės rajono, Skuodo rajono, Tauragės rajono savivaldybės);

10.4. Šiaulių (Akmenės rajono, Joniškio rajono, Kelmės rajono, Mažeikių rajono, Pakruojo rajono, Radviliškio rajono, Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Telšių rajono savivaldybės);

10.5. Panevėžio (Anykščių rajono, Biržų rajono, Kupiškio rajono, Panevėžio miesto, Panevėžio rajono, Pasvalio rajono, Rokiškio rajono savivaldybės).

11. Aprašo 10 punkte nurodytų regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo esamos situacijos vertinimą atliko sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudarytos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo planavimo darbo grupės.

12. Esamos situacijos analizės pagal Aprašo 10 punkte nurodytas regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijas pateikiamos sveikatos apsaugos ministro tvirtinamuose atitinkamo laikotarpio regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijos modernizavimo planuose.

IV SKYRIUS

LNSS ĮSTAIGŲ TINKLUI PRIKLAUSANČIŲ ĮSTAIGŲ IŠDĖSTYMO KRITERIJŲ REIKŠMĖS

13. Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų LNSS įstaigų tinklui priklausančių įstaigų išdėstymo kriterijų reikšmės:

13.1. kriterijus – geografinis stacionarių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros prieinamumas pacientams:

13.1.1. LNSS įstaigos yra regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijos centrai;

13.1.2. LNSS įstaigos yra kompetencijų centrai:

13.1.2.1. šalies kompetencijų centrai;

13.1.2.2. regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijos kompetencijų centrai;

13.1.2.3. regioninės funkcinės sveikatos priežiūros teritorijos atitinkamos asmens sveikatos priežiūros srities kompetencijų centrai;

13.1.3. LNSS įstaigos, kurios yra:

13.1.3.1. universiteto ligoninės statusą turinčios LNSS įstaigos;

13.1.3.2. respublikos lygmens LNSS įstaigos;

13.1.3.3. regiono (apskrities ligoninė arba mišraus veiklos organizavimo lygio ligoninė) lygmens LNSS įstaigos;

13.1.3.4. rajono lygmens LNSS įstaigos;

13.1.4. uždaro tipo (paslaugas atitinkamam subjektų ratui teikiančios) LNSS įstaiga, uždarnosios biudžetinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, teikiančios stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas (toliau – uždaro tipo ligoninė), ir stacionarines priklausomybės ligų gydymo paslaugas teikianti biudžetinė įstaiga (toliau – priklausomybės ligų gydymo įstaiga) – VšĮ Rokiškio psichiatrijos ligoninė, Lietuvos kalėjimų tarnybos padalinys, teikiantis stacionarines aktyviojo gydymo paslaugas, ir Respublikinis priklausomybės ligų centras;

13.1.5. LNSS įstaigos, užtikrinančios grėsmių (branduolinė avarija, pavojingų užkrečiamųjų ligų epidemijos ir (ar) pandemijos, užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis, kibernetinės atakos, didelė pramoninė avarija, cheminė avarija, gaisrai ir (ar) sprogimai, masiniai neramumai, masinis užsieniečių antplūdis, teroristiniai išpuoliai, karo grėsmės) suvaldymą:

13.1.5.1. LNSS įstaigos pagrindinė veiklos vykdymo vieta yra su kita ne Europos Sąjungos valstybe besiribojančioje savivaldybėje;

13.1.5.2. LNSS įstaigos pagrindinė veiklos vykdymo vieta yra toje savivaldybėje, kurioje dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos pobūdžio yra grėsmė kilti didelei pramoninei avarijai;

13.1.5.3. LNSS įstaiga yra ne didesniu atstumu nei 100 kilometrų nuo branduolinės energetikos objekto – Astravo atominės elektrinės;

13.1.6. skubiosios medicinos pagalbos, intensyvios terapijos ir intensyvios priežiūros, chirurgijos, terapijos paslaugos pacientams turi būti pasiekiamos per 60 minučių;

13.2. kriterijus – daugiaprofilinis stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas:

13.2.1. savivaldybėse, kuriuose gyventojų skaičius, 2022 m. liepos 1 d. oficialiosios statistikos portalo (<https://osp.stat.gov.lt/lietuvos-gyventojai-2022/salies-gyventojai/gyventoju-skaicius-ir-sudetis>) duomenimis (toliau – savivaldybės gyventojų skaičius), – iki 10 000: atitinkamų profilių stacionarinės aktyviojo gydymo paslaugos teikiamos kitų savivaldybių LNSS įstaigose;

13.2.2. savivaldybėse, kuriose gyventojų skaičius yra nuo 10 000 iki 21 000: teikiamos bent dviejų Aprašo 5 punkte nurodytų profilių paslaugos, iš kurių terapijos profilio paslaugos ir intensyviosios priežiūros profilio paslaugos yra privalomos arba atitinkamų profilių stacionarines aktyviojo gydymo paslaugas teikia kitų savivaldybių LNSS įstaigos (taip pat ir sveikatos centrai);

13.2.3. savivaldybėse, kuriose savivaldybės gyventojų skaičius yra nuo 21 000:

13.2.3.1. teikiamos dvi ir daugiau Aprašo 5 punkte nurodytų profilių paslaugos, jeigu tenkinamas Aprašo 13.3 papunktyje nurodytas kriterijus;

13.2.3.2. jei netenkinama Aprašo 13.2.3.1 papunkčio sąlyga, bet savivaldybės gyventojų skaičius yra 35 000 ir daugiau gyventojų ir LNSS įstaiga yra Aprašo 13.1.5 papunktyje nurodyta įstaiga;

13.3. kriterijus – stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybė pacientams: LNSS įstaiga atitinka Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 370 „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygų sąrašo patvirtinimo“ 7¹–9¹ punktuose nustatytus atitinkamų stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų reikalavimus;

13.4. kriterijus – skubioji medicinos pagalba teikiama visą parą: paslaugų teikimas LNSS įstaigos patalpose (bent vienu iš LNSS įstaigai išduotoje asmens sveikatos priežiūros veiklos licencijoje nurodytu veiklos adresu) dvidešimt keturias valandas, visą parą 24/7.

14. LNSS įstaiga (išskyrus uždaro tipo ligonines ir priklausomybės ligų gydymo įstaigas) įtraukiama į LNSS įstaigų tinklą, jeigu atitinka bent vieną iš kiekvieno Aprašo 13.1, 13.2 ir 13.3 papunkčiuose nurodytų sąlygų ir atitinka Aprašo 13.4 papunkčio sąlygą.

V SKYRIUS

LNSS ĮSTAIGŲ TINKLO SANDARA

15. LNSS įstaigų tinkle esančios LNSS įstaigos, kurios atitinka Aprašo 14 punkto nuostatą, nurodytos Aprašo priede.

16. Aprašo 15 punkte nurodytų LNSS įstaigų privalomai teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašus nustato sveikatos apsaugos ministras, vadovaudamasis Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi.

17. Regioninę funkcinę sveikatos priežiūrą Aprašo 15 punkte nurodytos LNSS įstaigos vykdo Sveikatos sistemos įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

18. Pasikeitus Aprašo 15 punkte nurodytų LNSS įstaigų pavadinimams, Aprašo nuostatų taikymas pavadinimą pakeitusiai LNSS įstaigai nesikeičia, išskyrus jei pavadinimo keitimas neatitinka Aprašo 19 punkte nurodytos sąlygos.

19. Reorganizavus Aprašo 15 punkte nurodytas LNSS įstaigas, po reorganizavimo toje pačioje savivaldybėje veiksianti LNSS įstaiga iki Aprašo įgyvendinimo termino pabaigos privalo užtikrinti Aprašo nuostatų taikymą.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Aprašo nuostatų įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.
